

LATVIJAS REPUBLIKAS 12.SAEIMAS

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā

sēdes

PROTOKOLS Nr.14

2015. gada 23. martā

Rīgā, Saeimas ēkā Jēkaba ielā 11, Saeimas Sarkanajā zālē

Sēde sākas plkst. 09.30, beidzas plkst. 12.00.

Sēdi vada komisijas priekšsēdētājs **Ringolds Balodis**

Protokolē Saeimas deputāta Ringolda Baloža palīgs **Krišjānis Bebers**

Piedalās:

komisijas priekšsēdētāja biedre **Regīna Ločmele – Luņova;**

komisijas sekretārs **Ints Dālderis;**

Komisijas locekļi:

Aleksejs Loskutovs,

Kārlis Krēsliņš,

Juris Vectirāns,

Inguna Sudraba,

Artuss Kaimiņš,

Inguna Rībena,

Mārtiņš Šics,

Zenta Tretjaka,

Biznesa augstskolas „Turība” pārstāvis būvniecības eksperts Dr. iur. **Jānis Bramanis;**

Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra pienākumu izpildītājs **Jurijs Spiridonovs;**

Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības un rekonstrukcijas institūta direktors

Leonīds Pakrastiņš;

Rīgas Tehniskās universitātes Darba un civilās aizsardzības katedras profesors
Vladimirs Jemeljanovs;
Būvniecības valsts kontroles biroja direktors **Pēteris Druķis;**
Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs **Inguss Vircavs;**
Pārresoru koordinācijas centra vadītājs **Pēteris Vilks;**
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes loceklis **Andris Rukmanis;**
Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors
Arvīds Kalniņš;
Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes profesors **Jānis Rozenfelds;**
12. Saeimas deputāts, bijušais Tukuma novada domes priekšsēdētājs **Juris Šulcs;**
Tukuma novada domes Arhitektūras nodaļas vadītāja **Zane Koroļa;**
Tukuma novada domes Būvvaldes vadītāja **Iveta Vistapole;**
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktors **Armands Ploriņš;**
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Katastrofu medicīnas gatavības
plānošanas un koordinācijas nodaļas vadītāja **Olita Kravčenko;**
Nacionālās aizsardzības akadēmijas pārstāvis **Māris Aperāns;**
Nacionālās aizsardzības akadēmijas pārstāvis **Artūrs Oliņš;**
Biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” direktors **Gundars Jankovs;**
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieks **Kristaps Eklons;**
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes
priekšnieks **Dzintars Lagzdiņš;**
Drošības Nozares Kompāniju Asociācijas valdes priekšsēdētājs **Arnīs Marcinkēvičs;**
Latvijas Drošības biznesa asociācijas pārstāvis **Guntars Loba;**
Valsts policijas priekšnieka vietnieks, Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes
priekšnieks **Andrejs Grišins;**
Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks **Arvils
Feierābends;**
Rīgas Tehniskās universitātes docents, Zolitūdes lielveikala “Maxima” jumta
konstrukciju izmeklēšanas ietvaros veiktā eksperimenta vadītājs **Aigars Ūdris;**
SIA “Maxima Latvia” Juridiskā departamenta direktors **Andrejs Šteinmanis;**
SIA “Maxima Latvia” Korporatīvo attiecību vadītājs **Ivars Svilāns;**
Latvijas Republikas tiesībsargs **Juris Jansons;**

Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja vietnieks **Raimonds Koņuševskis**;

Latvijas Juristu apvienības valdes priekšsēdētājs **Rihards Bunka**;

Latvijas Juristu apvienības valdes loceklis **Juris Matisāns**;

Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvis **Imants Burvis**;

Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Marija Mizula**.

Aicinātie, bet sēdē nepiedalījās:

Latvijas Drošības biznesa asociācijas pārstāvis **Jānis Zeps**;

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Civilās aizsardzības pārvaldes priekšnieks **Mārtiņš Baltmanis**;

Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents **Henriks Danusēvičs**;

Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes docente **Signe Mežinska**;

Latvijas Būvinženieru savienības valdes priekšsēdētājs **Mārtiņš Straume**;

Latvijas Būvinženieru savienības valdes loceklis **Leonīds Jākobsons**;

Latvijas Arhitektu savienības padomes priekšsēdētāja vietniece **Elīna Rožulapa**;

Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents **Normunds Grinbergs**;

Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes līdzpriekšsēdētājs **Saulvedis Vārpiņš**;

Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes loceklis **Aldis Alliks**.

DARBA KĀRTĪBA

Komisija ir pabeigusi darbu pie būvniecības normatīvā regulējuma, būvuzraudzības un kontroles jautājumu izpēti. Tiek uzsākts darbs pie nākamā komisijas darba uzdevuma, kas saistās ar ārkārtas krīzes vadību un civilās aizsardzības sistēmas nepilnībām.

I daļa

1. Par valdības paveikto Zolitūdes traģēdijas seku novēršanā un īstenotajiem/plānotajiem pasākumiem, lai nepieļautu līdzīgas traģēdijas atkārtosanos.

Ziņotājs: Pārresoru koordinācijas centra delegēts pārstāvis.

2. Biedrības “Zolitūde 21/11” vērtējums par valdības paveikto.

Ziņotājs: Biedrības “Zolitūde 21/11” deleģēts pārstāvis.

II daļa

Pamanot riskus cilvēku drošībai publiskā objektā, iespējamā traģēdija būtu jānovērš gan valsts un pašvaldību iestādēm, gan sabiedrībai, gan arī komersantiem, kas ir konkrēto ēku īpašnieki, apsaimniekotāji vai nomnieki. Komisija, par pamatu izmantojot Tukuma gadījumu,¹ izskatīs augstāk minētās problēmas civiltiesiskos aspektus, trauksmes cēlēja jautājumu un procedūru, kādā var apturēt publisku ēku darbību uz laiku, līdz draudu novēršanai.

3. Tiesībsarga viedoklis par nepietiekamo apsardzes darbinieku izpratni rīcībai trauksmes gadījumos un signalizācijas nozīmi.

*Ziņotājs: Latvijas Republikas tiesībsargs **Juris Jansons**; Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja **Ineta Rezevska**.*

4. Par sabiedrības iespējam novērst traģēdijas publiskos objektos (Trauksmes cēlēji).

*Ziņotājs: Sabiedrība par atklātību DELNA direktors **Gundars Jankovs**.*

5. Par civiltiesiskiem aspektiem, kas rodas gadījumos, kad valsts un pašvaldību iestādes aptur publisku ēku ekspluatāciju, iespējamu drošības risku gadījumā.

*Ziņotājs: Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes Civiltiesisko zinātņu katedras vadītājs, profesors, Dr.iur. **Jānis Rozenfelds**.*

6. Par valsts un pašvaldību pienākumu un tiesībām apturēt publisku objektu darbību iespējamu draudu gadījumā.

*Runātāji: Saeimas deputāts **Juris Šulcs**; Tukuma novada pašvaldības Būvvaldes vadītāja **Iveta Vistapole**; Tukuma novada pašvaldības Būvvaldes vadītājas vietniece, Arhitektūras nodaļas vadītāja - teritorijas plānotāja **Zane Koroļa**; Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs **Inguss Vircavs**; ”Būvniecības valsts kontroles biroja vadītājs **Pēteris Druķis**.*

---

¹ Tukuma novada pašvaldība, saredzot draudus sabiedrības drošībai, 04.02.2014. slēdza lielveikalu Rimi Tukumā, Pasta ielā 14. Rezultātā telpu apsaimniekotājs vēršas tiesā pret pašvaldību.

7. Par publisku ēku īpašnieku, apsaimniekotāju un telpu nomnieku pienākumu un atbildību drošības risku gadījumā apturēt ēkas ekspluatāciju, nepieciešamības gadījumā veicot arī cilvēku evakuāciju.

Runātāji: Valsts policijas delegētais pārstāvis; lielveikala "Maxima" delegētais pārstāvis, Latvijas Tirgotāju asociācijas delegētais pārstāvis.

Sēdes I daļa

R. Balodis atklāj sēdi. Informē, ka komisijas sēdes tiešraidē vēro aptuveni četri tūkstoši cilvēku. Ar šo sēdi parlamentārā izmeklēšanas komisija ir pievērsusies trešajam jautājumu blokam (ārkārtas krīzes vadība un civilās aizsardzības sistēmas nepilnības) un pamatā ir beigusī skatīt būvniecības jautājumus. Saistībā ar Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē, nākamajā pirmdienā Saeimas Sarkanā zāle būs aizņemta, tāpēc sēde notiks Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas telpās, sēde sāksies pulksten 10.00.

P. Vilks stāsta, ka Ministru prezidente uzdeva Pārresoru koordinācijas centram sagatavot informatīvo ziņojumu par paveikto pēc Zolitūdes traģēdijas, šis ziņojums ir izskatīts valdības sēdē 2014. gada 12. novembrī. Tajā ietverta informācija par iestāžu sadarbību traģēdijas seku novēršanā, kā arī informācija par sniegtajiem pakalpojumiem traģēdijā cietušajiem, kas sevī ietver cietušo hospitalizāciju un veselības aprūpi, sociālo rehabilitāciju, materiālo atbalstu, palīdzību un atbalstu bērniem un citus pakalpojumus. Saistībā ar paveikto, lai šādas traģēdijas neatkārtotos, uzsver, ka valdība sevišķu uzmanību pievērsusi būvniecības jomai. Tāpat ir izstrādāts Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumprojekts, kurš 2014. gada 10. jūlijā tika izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē. Līdz šī gada 1. jūlijam plānots likumprojektu iesniegt Saeimai, likums aizstās Civilās aizsardzības likumu. Tāpat Zolitūdes traģēdijas kontekstā ir veiktas citas darbības, piemēram, Finanšu ministrijai ir dots uzdevums, sadarbojoties ar apdrošinātājiem, pārskatīt obligātās civiltiesiskās atbildības limitus dažādiem speciālapdrošināšanas veidiem. Kopumā valdība darbojas vairākos virzienos, tomēr svarīgākie uzdevumi ir būvniecības un civilās aizsardzības jomās.

R. Balodis norādot uz to, ka Ministru kabineta paspārnē veidotā Zolitūdes traģēdijas sabiedriskās izmeklēšanas komisija savu darbu tā arī neuzsāka, jautā, vai ir domāts par to, kā nākotnē nodrošināt, ka šādas komisijas ir darboties spējīgas?

P. Vilks atbild, ka komisija darbu neturpināja, taču tā vietā Ministru prezidente regulāri tiekas ar biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvjiem, nākamā tikšanās paredzēta 26. martā. Norāda, ka šādu komisiju izveide ir premjeres prerogātīva.

R. Ločmele – Luņova informē, ka 2014. gadā vairākas nevalstiskās organizācijas paudušas viedokli, ka ir nepieciešams izstrādāt speciālu likumu, kas regulētu sabiedrisko izmeklēšanas komisiju izveidi un darbību.

P. Vilks atbild, ka pie premjeres darbojas sadarbības ar nevalstiskajām organizācijām memoranda īstenošanas padome, aicina tās ietvaros virzīt šo nevalstisko organizāciju priekšlikumu.

M. Mizula jautā, kāpēc Pārresoru koordinācijas centra ziņojumā bez informācijas par valsts sniegto atbalstu ir arī iekļauta informācija par privātpersonu sniegto palīdzību

caur fondu „Ziedot.lv”? Vērš uzmanību uz to, ka tiem cietušajiem, ka atteicās no hospitalizācijas, netika izsniegta izziņa un līdz ar to viņi nevarēja saņemt nekādu palīdzību. Cietušajiem bija grūti iegūt informāciju par sev pienākošos atbalstu, šādai informācijai bija jābūt pieejamai apkopotā veidā.

I. Burvis cietušo vārdā izsaka pateicību iekšlietu ministram R. Kozlovskim, kurš bija viens no retajiem, kas augstākajā varas līmenī reāli mēģināja vadīt krīzi. Norādot uz to, ka traģēdijā bojā gāja viņa dēls, atzīmē, ka vissmagākā bija neziņa, tāpēc tas bija absolūti nepareizs lēmums nesniegt informāciju par bojāgājušajiem tajā brīdī, kad tā bija pietiekami apzināta. Atzīmē, ka cilvēks, kas sniedza šo informāciju uz savu iniciatīvu, pašlaik ir bez maz vai vienīgais vainīgais un tas parāda, ka valsts pārvaldes aparāts, objektīvu iemeslu dēļ, nespēja uzreiz vadīt krīzi. Atzīmē, ka traģēdijas brīdī pietrūka psiholoģiskā palīdzība. Kopumā sabiedrība saņēma nevis drošību, bet gan atbildīgo personu bailes par notikušo un izvairīšanos no atbildības.

R. Balodis lūdz biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvjus sagatavot rakstveida ziņojumu par problēmām, ar kurām cietušie saskārušies, cenšoties saņemt sev pienākošo palīdzību.

R. Ločmele – Luņova informē, ka biedrības “Zolitūde 21/11” un “Sabiedrība par atklātību – Delna” kopā ar citām nevalstiskajām organizācijām ir izstrādājusi atzinumu, kurā arī ietverts biedrības “Zolitūde 21/11” vērtējums, par valdības paveikto traģēdijas seku novēršanā. Kopā ar citām nevalstiskajām organizācijām šis ziņojums tiks iesniegts parlamentārās izmeklēšanas komisijai. Stāsta par to, kā notika premjeres un cietušo pirmā tikšanās, atzīmē, ka uz cietušo aicinājumu, L. Straujuma atsaukusies nekavējoties. Norādot uz Pārresoru koordinācijas centra ziņojumā apkopoto informāciju par “Maxima” sniegto atbalstu bojāgājušo bērniem, atzīmē, ka ir bijušas tehniskas problēmas ar kontu atvēršanu, jo atklājās, ka neviena Latvijas banka neveido norēķinu kontus bērniem līdz septiņu gadu vecumam. Bija nepieciešami divi mēneši, lai izņēmuma kārtā šādus kontus atvērtu. Turklāt vēl aizvien šiem bērniem ir jāparakstās par veiktajiem pārskaitījumiem. Atzīmē, ka ir cilvēki, kuri cieta traģēdijā un saņēma neatliekamo medicīnisko palīdzību, tomēr nesaņēma izziņu par šīs palīdzības saņemšanu un līdz ar to nevar saņemt sev pienākošo valsts palīdzību. Cietušo biedrībai apzinot traģēdijā cietušo ģimenes, tika konstatēts, ka vēl aizvien cietušie nav pilnībā informēti par savām tiesībām, piemēram, ļoti daudzi nezināja, ka viņiem ir tiesības saņemt cietušā statusu kriminālprocesā. Stāsta par traģēdijā cietušo glābēju R. Kreicmani, kurš gūto ievainojumu dēļ ir kļuvis par invalīdu, viņam sākotnēji uz pusgadu tika noteikta otrās grupas invaliditāte, taču šī gada februārī noteikta trešā grupa, viņš šo lēmumu ir pārsūdzējis. Norāda, ka Ministru kabineta noteikumi paredz, ka cietušie glābēji var saņemt noteiktu kompensāciju, ja invaliditāte ir bijusi noteikta uz gadu, šai sakarā cietušo biedrība ir nosūtījusi vēstuli Iekšlietu ministrijai, bet no saņemtās atbildes nav skaidri izsecināms, kāds būs šīs kompensācijas apmērs. Atzīmē, ka pēc iepriekšējās izmeklēšanas komisijas sēdes Valsts kancelejas direktore E. Dreimane viņu uzaicināja uz tikšanos, un pašlaik no Valsts kancelejas puses tiek risināts R. Kreicmaņa un vēl vienas personas problēmas.

A. Kaimiņš saistībā ar cietušo pausto informāciju par neizdarībām palīdzības sniegšanā, jautā P. Vilkam, ko varēja izdarīt labāk un kāda ir valdības attieksme pret šīm problēmām?

P. Vilks atbild, ka katra valsts iestāde pēc traģēdijas ir izdarījusi secinājumus un strādā pie trūkumu novēršanas. Premjerei tiekoties ar cietušajiem, tiek arī risinātas nepilnības, kas saistītas ar tehniskām problēmām palīdzības sniegšanā.

A. Kaimiņš jautā, vai ir apkopota informācija, par problēmām, ko ir konstatējusi katra valsts iestāde un kas ir izdarīts lietas labā?

P. Vilks atbild, ka nav.

I. Burvis norāda, ka ierēdņi koncentrējas uz sevis attaisnošanu, nevis uz problēmu risināšanu. Instrukciju tieša izpilde ir kļuvusi svarīgāka par paša izpildījuma saturu.

M. Šics norāda, ka normatīvie akti paredz, ka, Zolitūdes traģēdijas kontekstā bija jāizveido Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības komisija, kas tā arī netika izdarīts. Šajā situācijā atsevišķām atbildīgajām personām neveicot savus pienākumus, tos, uz savas iniciatīvas pamata, nācās uzņemt citām amatpersonām. Uzsver, ka cilvēki būtu palikuši dzīvi, ja pēc trauksmes signālu atskanēšanas būtu notikusi evakuācija, šajā sakarā atzīmē, ka pat pēc pusotra gada kopš traģēdijas, arī Saeimas ugunsdrošības instrukcija paredz, ka atskanot trauksmes signālam, telpas nav jāpamet, bet jāsaņem, kad atbildīgās personas pārbaudīs iemeslu trauksmes signāla atskanēšanai.

Sēdes II daļa

J. Jansons stāsta, ka pēc Zolitūdes traģēdijas, saistībā ar faktu, ka plašsaziņas līdzekļos izskanēja informācija, ka atbilstoši „Maxima” instrukcijām, pēc trauksmes signāla atskanēšanas, evakuācija jāuzsāk tikai tad, kad ir noskaidrots trauksmes signāla atskanēšanas iemesls, radās jautājums par apsardzes darbinieku apmācības kvalitāti. Tāpēc tika ierosināta pārbaudes lieta un sagatavots Latvijas Republikas tiesībsarga atzinums „Par apsardzes darbinieku apmācības un sertifikācijas efektivitāti”, kurš arī tika nosūtīts Iekšlietu ministrijai (turpmāk – IeM), Valsts policijai (turpmāk – VP), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (turpmāk – VUGD) kā arī Izglītības kvalitātes valsts dienestam. Atzinuma sagatavošanas ietvaros tika veikta Latvijā izveidotās apsardzes darbinieku apmācības sistēmas izpēte. Izanalizējot profesionālās pilnveides programmu “Apsardzes darbs”, kā arī saņemto informāciju par tās realizāciju no izglītības iestādēm, tika secināts, ka izglītojamie – nākamie apsardzes darbinieki – jautājumā par rīcību signalizācijas darbības gadījumos, pirmkārt, tiek iepazīstināti ar dažādu jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, piemēram, Apsardzes darbības likumu, likumu “Par sapulcēm, gājieniem, piketiem.” Otrkārt, tiek iepazīstināti ar dažādu situāciju raksturojumu, piemēram, par apsardzes darbinieku rīcību, apsargājot tirdzniecības objektus, par rīcību ugunsgrēka gadījumā. Izanalizējot normatīvos aktus, ar kuriem nākamie apsardzes darbinieki tiek iepazīstināti mācību procesā, tika konstatēts, ka, pirmkārt, normatīvo aktu līmenī nav paredzēts apsardzes darbinieku tiešs pienākums nekavējoties veikt evakuāciju signalizācijas darbības gadījumā sabiedriskās telpās, kur atrodas cilvēki, otrkārt, apsardzes darbinieku rīcību signalizācijas darbības gadījumā pamatā nosaka apsargājamajā objektā noteiktie iekšējie kārtības noteikumi, treškārt, normatīvie akti paredz apsardzes darbiniekam lielu rīcības brīvību, vērtējot situāciju, kad jāizlemj, vai signalizācijas trauksmes gadījumā ir apdraudēta cilvēku drošība un vai ir veicama nekavējoša evakuācija, arī apmācībā uzsvars pamatā tiek likts uz rīcības brīvību. Apmācību saturu par apsardzes darbinieku rīcību signalizācijas darbības gadījumā veido katra izglītības iestāde pati, un tas tiek balstīts uz normatīvajos aktos noteiktām prasībām un profesionālās darbības teorētiskajiem un praktiskajiem apsvērumiem. Kopumā apsargu apmācības process nonāk pretrunā ar Apsardzes darbības likumā definēto apsardzes darbības mērķi, proti, apsardzes darbības rezultātā nodrošināt personas un sabiedrisko drošību. Nav noliedzama situācijas izvērtēšanas nepieciešamība, sākot darboties signalizācijai, taču tas ir

pakārtots jautājums, kas risināms pēc cilvēka veselībai un dzīvībai radītā riska novēršanas, proti, pēc evakuācijas veikšanas, neveicot evakuāciju uzreiz, tiek nonivelēta signalizācijas nozīme. Šāda nostāja apmācības procesā neveido apsardzes darbiniekos vienotu un nepārprotamu izpratni par rīcību signalizācijas darbības gadījumā. Lai veidotu vienotu pieeju apsardzes darbinieku apmācības procesā attiecībā uz rīcību signalizācijas darbības laikā, kā arī vienotu pieeju apsardzes darbinieku rīcībai, pildot to pienākumus, ir nepieciešams pārskatīt profesionālās pilnveides programmas „Apsardzes darbs” atsevišķās sadaļas – “Apsardzes darbinieka rīcība ekstremālās situācijās” saturu. Lai novērstu jebkādas šaubas par apsardzes darbinieku apmācības saturu šajā jautājumā, ir jāizvērtē iespēja normatīvajos aktos tieši paredzēt apsardzes darbinieku rīcību signalizācijas darbības gadījumā sabiedriskajās telpās, kur atrodas cilvēki, piemēram, papildinot Apsardzes darbības likuma 18.panta pirmo daļu ar jaunu punktu, kas paredzētu, ka apsardzes darbinieka pienākums trauksmes vai signalizācijas darbības gadījumā sabiedriskās, publiskās telpās, kur atrodas cilvēki, ir veikt nekavējošu cilvēku evakuāciju. Tāpat ir jānosaka, ka IeM, VP, VUGD iesaistās programmas “Apsardzes darbs”, sadaļas “Apsardzes darbinieka rīcība ekstremālās situācijās” satura pilnveidošanā. Tāpat būtu jāizstrādā kvalitatīvs profesijas standarts apsardzes darbiniekiem. Lai gan šobrīd pie šī jautājuma tiek strādāts, jāņem vērā, ka profesijas standarti ir jāizstrādā līdz 2017.gada 1.jūlijam. Tas nozīmē, ka līdz tam laikam ir jāatrod cits, efektīvs, šī jautājuma risinājums. Norāda, ka ir aicinājis IeM izvērtēt iespēju normatīvajos aktos tieši nostiprināt apsardzes darbinieku pienākumu veikt nekavējošu evakuāciju trauksmes signalizācijas darbības gadījumā sabiedriskās vai publiskās telpās, kur atrodas cilvēki. Tāpat tiesībsargs ir aicinājis VP sadarbībā ar IeM un VUGD izvērtēt iespēju pilnveidot programmas “Apsardzes darbs”, mācību priekšmeta, „Apsardzes taktika” apakštēmas “Apsardzes darbinieka rīcība ekstremālās situācijās” saturu. Izglītības kvalitātes valsts dienestu ir aicinājis veikt preventīvas pārbaudes profesionālās pilnveides programmu “Apsardzes darbs” realizējošajās mācību iestādēs.

K. Eklons stāsta, ka ņemot vērā pēc traģēdijas gūtās mācības, pašlaik tiek strādāts pie jauniem Ugunsdrošības noteikumiem, kuri šī gada maijā tiks iesniegti Ministru kabinetā, noteikumos būs paredzēti arī apsargu un iedzīvotāju pienākumi trauksmes signāla gadījumā. Atzīmē, ka VUGD kopā ar VP ir gatavs pārskatīt apmācības programmas visām atbildīgajām personām.

A. Marcinkēvičs norāda, ka Drošības nozares kompāniju asociācijas biedri, gandrīz vienmēr ar saviem klientiem panāk vienošanos, ka evakuācija, noskanot trauksmes signālam, jāveic nekavējoties. Atzīmē, ka „Maxima” gadījumā drošības funkcijas neveica kāda atsevišķa kompānija, bet gan „Maxima” iekšējais drošības dienests. Problēmas nav tik daudz tieši normatīvajos aktos, cik to ievērošanā, piemēram, atsaucoties uz 2015. gada 27. janvāra laikraksta „Ludzas Zeme” rakstu, norāda, ka veikalos „Mego” un „Tops” strādā nevis apsargi, bet gan dežuranti, kuriem nav nepieciešams apsarga sertifikāts.

R. Ločmele – Luņova atzīmē, ka izglītības programmas apsargiem akreditē Izglītības un zinātnes ministrija. Norāda, ka „Maxima” nevar sodīt pa neevakuēšanu, jo Ugunsdrošības noteikumos nebija noteikts, ka noskanot ugunsdrošības signalizācijas trauksmes signālam, jāveic nekavējoša evakuācija. Jautā VUGD pārstāvjiem, vai tā ir tiesa, ka vēl aizvien šāds pienākums nav normatīvi noteikts?

Dz. Lagziņš atbild, ka nostrādājot balss izziņošanas sistēmai, telpas obligāti jāatstāj. Atzīmē, ka ugunsdrošības signalizācija nevar konstatēt ēkas sagrūšanas tūlītējo iespējamību.

A. Kaimiņš norādot uz to, ka „Maxima” pārstāvji tiesā esot teikuši, ka: „Sociāli atbildīgs uzņēmums savus klientus nedzen no mājas ārā, ja atskan signalizācija,” lūdz I. Svilānam paust viedokli par šo izteikumu.

I. Svilāns norāda, ka citāts izrauts no konteksta. Normatīvie akti atļāva, noskanot trauksmes signālam, pirms evakuācijas veikšanas pārliecināties, vai vispār evakuācija nepieciešama. Pašreizējā uzņēmuma iekšējā kārtība paredz, ka noskanot jebkādam trauksmes signālam, vispirms tiek veikta cilvēku evakuācija, un tikai tad tiek meklēti trauksmes signāla cēloņi.

A. Kaimiņš vērš uzmanību uz to, ka trauksmes signāls nozīmē apdraudējumu un nepieciešamību veikt nekavējošu evakuāciju, tomēr, neskatoties uz šīs tēzes pašsaprotamību, „Maxima” pārstāvji cenšas pierādīt, ka, neveicot evakuāciju, viņi patiesībā rūpējas par cilvēkiem. Aicina šo aspektu atspoguļot komisijas secinājumos. Stāsta, ka „Maxima” strādāja M. Plāsis, kurš piedevām bija atzīts par uzņēmuma laipnāko gada pārdevēju. Jaunietis traģēdijā tika smagi ievainots un kļuva par invalīdu. Jautā, kāpēc uzņēmums par viņu vispār nerūpējas, jo līdz 15. janvārim uzņēmums M. Plāsim ir izmaksājis mēnesī 527.32 eiro, bet tagad 304 eiro. Norāda, ka „Maxima” M. Plāsim nenodrošina visu nepieciešamo medicīnisko palīdzību.

I. Svilāns atbild, ka papildus ikmēneša izmaksām M. Plāsim ir arī apmaksāta ārstniecība un rehabilitācija, un viņam tiek sniegta visa nepieciešamā palīdzība.

R. Ločmele – Luņova norāda, ka „Maxima” tiešām palīdz traģēdijā cietušajiem darbiniekiem.

G. Lobe stāsta, ka profesionālā pilnveide, kā izglītības veids nav paredzēts pamatprofesijas apguvei, tāpēc topošajiem apsardzes darbiniekiem nenodrošina nepieciešamo zināšanu līmeni. Ir jānosaka, ka topošajiem apsardzes darbiniekiem jāiegūst kvalifikācija. Šo priekšlikumu konceptuāli ir atbalstījusi Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija, iestrādājot Apsardzes darbības likumā pantus, kas ievieš profesionālo kvalifikāciju apsardzes darbiniekiem. Atzīmē, ka par spīti tam, ka Profesionālās izglītības likums nosaka, ka profesionālās pilnveides programmas ir izglītības veids, kur izglītību apgūst atbilstoši tirgus prasībām, apsardzes profesionālās pilnveides programmu saturiski ir izstrādājusi Valsts policija, un to ir apstiprinājusi Iekšlietu ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija. Atzīmē, ka apsardzes profesionālās pilnveides programmā, piemēram, 72 stundas tiek veltītas speciālo cīņas paņēmieni apguvei, apsardzes taktikai 20 stundas, bet 12 stundas saskarsmes psiholoģijai. Jautājumam “Apsardzes darbinieka rīcība ekstremālās situācijās” ir paredzēta viena stunda (45 minūtes). Vēl pie tam daļai no topošajiem apsargiem ir pamatskolas izglītība. Šāds stundu sadalījums acīmredzami pierāda, ka profesionālās pilnveides programma ir neefektīva, un nenodrošina, ka apsardzes darbinieki ir sagatavoti krīzes situācijām. Tomēr šāda kārtība ir izdevīga uzņēmējiem, kuri grib ietaupīt uz darbinieku apmācību vai vēlas piedalīties publiskajos iepirkumos, piedāvājot zemāko cenu. Latvijas Drošības biznesa asociācija piedāvājusi profesijas standartā iestrādāt 21 kompetenci. Valsts izglītības satura centrs, šo iecerī atbalstījis. Norāda, ka šīs kompetences iespējams apgūt tikai ar tālākizglītības programmu, piešķirot apsardzes darbiniekam otro profesionālo kvalifikācijas līmeni, kā tas ir, piemēram, pavāriem un metinātājiem. Atzīmē, ka arī Iekšlietu ministrija atbalsta Latvijas Drošības biznesa asociācijas nostāju, tomēr Latvijas Drošības nozares kompāniju asociācija apgalvo, ka pašreizējā programmā ir iekļauti visi nepieciešamie jautājumi, kas apsardzes darbiniekam jāapgūst un līdz ar to izmaiņas nav nepieciešamas.

G. Jankovs stāsta, ka sabiedrībai nav skaidrs, kur vērsties un ziņot par pārkāpumiem būvniecībā vai pamanītām ēku nedrošuma pazīmēm. Parasti iedzīvotāji vēršas pašvaldībā, bet ir daudz gadījumu, kad sākas „futbols”, proti, personai pašai liek pāradresēt jautājumu citai amatpersonai vai institūcijai, tādējādi privātpersonu lieki apgrūtinot. Šāda kārtība demotivē iedzīvotājus ziņot, tāpēc būtu svarīgi ieviest vienas pieturas principu, kad problēma tiek paziņota, un tālāk jau pati valsts pārvalde ar šo informāciju rīkojas, tai skaitā pāradresē konkrēti atbildīgajiem, neuzkraujot šo uzdevumu privātpersonai. Lai iedzīvotāji ziņotu par bīstamām situācijām un normatīvo aktu pārkāpumiem, valstij jānodrošina pietiekama šo personu aizsardzība, lai neveidotos situācija, kad personai ir jācieš par savu izrādīto iniciatīvu, šis noteikums jo sevišķi attiecas uz personām, kuras ziņo par normatīvo aktu pārkāpumiem un korupciju.

J. Rozenfelds skaidro, ka civiltiesiskā atbildība, kuru arī var plašāk definēt kā mantisko atbildību, iestājas pārkāpuma rezultātā. Tukuma gadījumā tas varētu izpausties tā, ka, ja administratīvā tiesa atzīs Tukuma pašvaldības lēmumu par prettiesisku un spriedums kļūs nepārsūdzams, tad pašvaldība civiltiesiskā izpratnē būs izdarījusi pārkāpumu un līdz ar to tai iestāsies civiltiesiskā atbildība un pret to varēs celt zaudējumu atlīdzināšanas prasību civiltiesiskā kārtā. Šādos gadījumos ir grūti konstatēt prettiesiskumu vai tiesiskumu, jo ir jāvērtē, vai, nepieņemot konkrēto lēmumu, pastāvēja reāla iespējamība, ka iestāsies kaitīgās sekas. Atzīmē, ka nav iespējams radīt tādu regulējumu, kad varētu jau iepriekš zināt, kad lēmums ir tiesisks, jo ir pilnīgi skaidrs, ka kaitīgās sekas iestāsies, nepieņemot lēmumu, un otrādi, tādēļ šī vērtēšana jāatstāj tiesas ziņā, tomēr piezīmē, ka tiesību doktrīna norādīts, ka tiesas bieži vērtēšanai pieiet formāli, konstatējot tikai normatīvo aktu pārkāpumu, bet, nevērtējot samērību starp iespējamību, ka kaitīgās sekas iestāsies un lēmuma tiesiskumu, lēmuma dēļ nodarītajiem zaudējumiem. Tā kā pašvaldības nevar pieņemt lēmumu, būdamas pilnībā pārliecinātas, ka tiesa lēmumu neatzīs par prettiesisku, un nav arī iespējams radīt tādu regulējumu, kur būtu uzskaitītas pilnīgi visas iespējamās situācijas, kad kaitīgās sekas iestāsies, varētu paredzēt līdzekļus pašvaldību atbildības nodrošināšanai gadījumiem, kad tiesa lēmumu atzīs par prettiesisku, šāds risinājums būtu jo sevišķi svarīgs mazajām pašvaldībām, kuras praksē varētu neizšķirties par lēmuma pieņemšanu, baidoties, ka tiesa izvērtējot kaitīgo seku iestāšanās iespējamību, atzīs lēmumu par prettiesisku, un tas, iespējams, novedīs pie zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma. Atzīmē, ka šādu risinājumu analogs sastopams arī citās valstīs, piemēram, vairākās valstīs paredzēts, ka, ja zemesgrāmatā uz personas, kurai nav īpašuma tiesības, vārda tiek ierakstīts īpašums, tad valsts likumīgajam īpašniekam atlīdzina zaudējumus no īpaša fonda.

R. Balodis norāda, ka tas ir praktiski labs veids, kā nopelnīt naudu, jo, ja Tukuma gadījumā administratīvā tiesa konstatēs pārkāpumu, tad ir ļoti liela iespējamība, ka būs arī labvēlīgs tiesas spriedums civillietā, un ņemot vērā to, ka pašvaldība ir publiska persona, peļņa ir gandrīz garantēta.

M. Šics stāsta, ka 2013. gada 2. augustā Stradiņa slimnīcā sprādziena dēļ izcēlās ugunsgrēks, tika veikta slimnīcas evakuācija. Organizējot evakuāciju tika izmantoti lifti, jo citu iespēju nebija, tomēr noteikumi paredz, ka liftus ugunsgrēka gadījumā nedrīkst izmantot. Piemēram, gadījumā, ja kāds pacients ciestu dēļ iesprūšanas liftā, tad pret personālu un slimnīcu varētu celt prasību tiesā. Šajā sakarā aicina komisiju diskutēt par jautājumiem, kas saistīti ar personu atbildību veicot glābšanas darbus.

I. Vistapole stāsta, ka pēc Zolitūdes traģēdijas, no Ekonomikas ministrijas tika saņemta vēstule ar lūgumu apsekot būvniecībā un ekspluatācijā esošus sabiedriski

nozīmīgus objektus. 3. decembrī vizuāli apsekojot tirdzniecības centru „Rimi” (veikals „Rimi” ir telpu nomnieks), tika sastādīts atzinums, kurā konstatēts, ka notikusi jumta paneļu deformācija. Būvvalde vairākkārt lūgusi ēkas īpašnieku veikt tehnisko apsekošanu, tomēr, apsekojums tika iesniegts tikai pēc diviem mēnešiem, un tajā bija norādīts, ka, ja sniega kārtā uz jumta pārsniedz 10 centimetrus, tad ēka nav ekspluatējama, un pieļaujamā jumta slodze ir 40 kilogrami uz vienu kvadrātmetru. Tādēļ tika pieņemts lēmums par ēkas slēgšanu, kurš pēc mēneša tika apstrīdēts domē.

J. Šulcs norāda, ka veidojas ačgārna situācija, jo, ja ēkas jumts iebruktu, tad pašvaldība būtu atbildīga, jo tai bija zināms, ka sniega kārtā uz jumta nedrīkst būt lielāka par 10 centimetriem. Toties slēdzot ēku, pašvaldība atkal ir vainīga, jo nav normatīvā akta, kur tiešā veidā būtu norādīts, ka pašvaldība drīkst pieņemt šādu lēmumu. Atzīmē, ka, ja pašvaldību būvvaldēm tiek uzlikti pienākumi, tad tām arī jānodod attiecīgas tiesības, tai skaitā pieņemt radikālus mērus. Veidojas situācija, ka valsts un pašvaldību iestādes baidās rīkoties, jo riskē ar to, ka darbības tiks atzītas par prettiesiskām.

A. Kaimiņš aicina Latvijā ieviest *strict liability* (stingrās atbildības modeli). Šī principa ieviešana novērsīs Tukuma situācijai līdzīgus gadījumus. Arī gadījumos, kad ir saprātīgs iemesls riskam, bet uz to netiek reaģēts, *strict liability* atrisinās atbildības neesamības jautājumu. Tāpat „Maxima” traģēdijas gadījumā šis princips atvieglotu atbildīgo vainas pierādīšanu.

J. Rozenfelds precizē, ka civiltiesiskajai atbildībai civiltiesībās ir četri priekšnoteikumi, proti, prettiesiska darbība, zaudējumi, cēloņsakarība starp zaudējumiem un prettiesisko darbību, kā arī vaina. Vaina dalās divās grupās, proti, atbildība par vainu un atbildība neatkarīgi no vainas jeb *strict liability*. Tukuma gadījumā, ja jumts būtu iebrucis, tad ēkas valdītājam, pēc Civillikuma 2347. panta, kā paaugstinātas bīstamības avota valdītājam iestātos atbildība neatkarīgi no vainas, respektīvi, konkrētajā gadījumā darbojas *strict liability*. Pārkāpums, uz kura pamata var prasīt zaudējumu atlīdzināšanu civiltiesiskā kārtā var tikt arī konstatēts gan pašā civillietā, gan arī administratīvā lietā un krimināllietā.

A. Kaimiņš nepiekrīt J. Rozenfeldam.

P. Druķis stāsta, ka pēc jaunā Būvniecības likuma 21. panta pilnīgi visas ēkas valstī ir pakļautas ekspluatācijas uzraudzībai un pēc jaunā regulējuma gan Būvniecības valsts kontroles birojam, gan pašvaldību būvvaldēm ir tiesības pārtraukt ēkas ekspluatāciju, tai skaitā Tukuma precedentam līdzīgus gadījumos. Būvniecības valsts kontroles birojs šī gada laikā ir ieplānojis veikt apmēram 2000 ekspluatācijā esošu publisku ēku apsekojumus. Uz šīs prakses pamata birojs sniegs priekšlikumus par izmaiņām normatīvajos aktos, lai uzlabotu funkcijas izpildi. Tomēr jau pašlaik ir konstatētas vairākas problēmas. Pašvaldībām nav informācijas par objektiem, kas atrodas to administratīvajā teritorijā, problēmas ir ne tikai ar publiskajām ēkām, bet arī ar tiltiem, dzīvojamām mājām un citām būvēm. Šis fakts liecina, ka pašvaldības vispārināti ir piegājušas savai funkcijai būvniecības uzraudzības jomā. Būvinspektors pēc ekspluatācijā esošas ēkas apsekošanas sastāda atzinumu, tomēr normatīvi nav noregulēts apsekošanas saturs, proti, kā ir jāveic apsekošana. Valstī kopumā nav risināts būvinspektoru izglītības jautājums, būvinspektoriem kā prasība praktiski tiek izvirzīta pieredze būvniecībā, bez tālākas detalizācijas, kas ar šo pieredzi jāsaprot, būvinspektoriem, kuri sastāda šos atzinumus par ekspluatācijā esošām ēkām, būtu jānosaka īpašas apmācības. Birojs uzrauga ekspluatācijā esošas publiskas ēkas, bet pašvaldības pārējās, atzīmē, ka pašvaldību viedokļi atšķiras par to kā šī funkcija

jāveic, tāpēc ir jāpilnveido normatīvais regulējums attiecībā uz funkciju – ekspluatācijā esošu ēku uzraudzība.

R. Balodis uzdod vairākus jautājumus saistībā ar informācijas sniegšanu un biroja un būvvalžu iespējām rīkoties bīstamu situāciju gadījumos, kā arī par publiskas ēkas jēdzienu.

P. Druķis atbild, ka attiecībā uz publisko ēku ekspluatāciju informāciju ir jāsniedz birojam un uz šo informāciju tiks reaģēts nekavējoties. Par objektiem, kas ir biroja piekritība, tiek sastādīts atzinums, par citiem objektiem birojs var sastādīt apsekošanas materiālus, ko tālāk nodod pašvaldībām. Vērš uzmanību uz to, ka jēdziens publiska ēka nav pietiekami precīzi definēts, tāpēc ir iespējamas dažādas interpretācijas, arī pašvaldībām ir dažādi viedokļi, kas ir publiska ēka. Šis trūkums var arī novest pie zaudētas tiesvedības un zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma. Publiskas ēkas jēdziena nepilnības ir jārisina Būvniecības likumam pakārtotajos Ministru kabineta noteikumos.

I. Burvis norāda, ka pašlaik, likumdevēja brāķa dēļ, ir izveidojusies situācija, ka nodokļu maksātājiem ir jāmaksā par pieļautajām kļūdām.

R. Balodis stāsta, ka Latvijas Tirgotāju asociācija ir sniegusi savu priekšlikumu, norādot, ka nevajag radīt tikai normatīvos aktus, bet arī veikt organizatoriskus pasākumus, lai izstrādātu vienkāršas, iedzīvotājiem saprotamas vadlīnijas pamatprofesiju rīcībai ārkārtas situācijās, asociācija iesaka šīs vadlīnijas veidot video formātā. Jautā, vai būvniecības un citās jomās nebūtu jārikojas līdzīgi, izstrādājot saprotamus metodiskos materiālus, kas cilvēkam, kurš ikdienā darbojas savā profesijā un kurš visdrīzāk nav jurists, būtu saprotams kā pareizi rīkoties?

P. Druķis piekrīt, ka šajā virzienā jāstrādā. Norāda, ka birojs jau ir sagatavojis vadlīniju projektu attiecībā uz to kā vispār veikt būvju apsekošanu, šajā sakarā tiks arī apmācīti pašvaldību būvinspektori, izstrādātie materiāli tiks ievietoti internetā. Kopš Valsts būvinspekcijas likvidācijas ar šiem jautājumiem neviens nav centralizēti nodarbojies.

A. Kaimiņš norāda, ka uz viņa vienkāršajiem jautājumiem, ko izmeklēšanas komisija nosūtīja Ekonomikas ministrijai 2015. gada 2. februārī, Ekonomikas ministrija ir atbildējusi birokrātiski. Uzsver, ka uz 2000 publiskām ēkām, Būvniecības valsts kontroles birojam ir 23 būvinspektori, kas ir nepietiekami. Ekonomikas ministrijas atbilde par plaisām jaunajā Valsts ieņēmumu dienesta ēkā nav apmierinoša.

P. Druķis stāsta, ka normatīvajos aktos nav precīzi atrunāts, kādā veidā būvinspektoram jāveic pārbaudes, šāda situācija ļauj būvinspektoram neveikt pārbaudi pēc būtības. Norāda, ka ir jāstiprina ēkas īpašnieka atbildība, jo, piemēram, ir būvnormatīvs par ēku tehnisko apsekošanu, bet tajā praktiski nav noteikta ēkas īpašnieka atbildība, jo īpašnieks var izvēlēties cik daudz, viņaprāt, būtu jādara, lai ēku uzturētu, bet cerēt uz ēkas īpašnieka goda prātu ir bezjēdzīgi.

R. Ločmele – Luņova jautā VUGD pārstāvjiem, kad būs jaunajos Ugunsdrošības noteikumos iestrādāts noteikums, ka pēc trausmes signāla atskanēšanas jāveic nekavējoša evakuācija? Vai P. Druķis pats virzīs nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos, lai uzlabotu biroja darbu? Pauž viedokli, ka Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes pārstāvji neaizstāv cietušos.

P. Druķis atbild, ka tas ietilpst viņa darba pienākumos.

K. Eklons norāda, ka jauno noteikumu projekts maijā tiks iesniegts Ministru kabinetā. Atzīmē, ka nevajag koncentrēties tikai uz ugunsdzēsības signalizāciju, kura brīdina tikai par ugunsgrēku, ir arī vesela virkne citu risku, kuros jāveic cilvēku evakuācija, atzīmē, ka pie šiem jautājumiem arī tiek strādāts.

J. Šulcs norāda, ka zemā atalgojuma un citu problēmu dēļ trūkst speciālistu, kas gribētu strādāt par būvinspektoriem. Vajadzētu noteikt periodisku pienākumu īpašniekam iesniegt ekspertu atzinumu būvvaldē vai birojā, jo būvvaldei un birojā apsekot visus objektus nav iespējams.

M. Šics norāda, ka ugunsdrošības signalizācijas, kuras uzstādītas ļoti daudzās ēkās, vajadzētu pielietot arī citos gadījumos, kad nepieciešama ēkas evakuācija.

I. Dālderis stāsta, ka ir divas trauksmes sistēmas, proti, ugunsdrošības sistēma un apziņošanas sistēma. Apziņošanas sistēmu var iedarbināt dažādu draudu gadījumā, un atbildīgajiem par šo sistēmu jābūt precīzi noinstruētiem, kad sistēma jāiedarbina.

I. Vircavs norāda, ka pat teorētiski nav iespējams nodrošināt tādu būvinspektoru skaitu, lai tie visu ēku īpašnieku vietā varētu pārbaudīt ēku stāvokli, tāpēc jāmeklē citi risinājumi. Atzīmē, ka līdz jaunā Būvniecības likuma spēkā stāšanās brīdim, vispār nebija regulējuma, kas attiektos uz ekspluatācijas kontroli, tomēr jaunās normas ir nepilnīgas un vairāki jautājumi nav noregulēti. Uzsver, ka ekspluatācijas regulējums ir ļoti fragmentārs, atsevišķas tā daļas ir atrodamas Civillikumā, Būvniecības likumā, atsevišķos būvnormatīvos, tas rada šaubas, ka šis regulējums vispār strādās. Ir neskaidrības par to, kā praksē varēs pielietot aizvietotāj izpildi.

A. Kaimiņš stāsta, ka pēc traģēdijas Polijā, kad sabruka noliktava, Polijas normatīvajos aktos tika noteikts, ka jāizmanto siju ielieču fiksēšanas ierīces. Tāds risinājums būtu jāievieš arī Latvijā, to varētu noteikt atsevišķām ēku grupām.

P. Druķis norāda, ka gan pašvaldību, gan biroja būvinspektoriem ir nepieciešams aprīkojums. Ārvalstīs ir sastopama prakse ēku īpašniekiem uzlikt par pienākumu uzstādīt dažādus monitoringa līdzekļus.

A. Grišins stāsta, ka pēc jaunā regulējuma, ko izstrādā VUGD, nostrādājot ugunsgrēka vai apziņošanas sistēmām, būs obligāti veicama evakuācija atbilstoši normatīvajiem aktiem. Pēc „Maxima” jumta sabrukšanas, daudzi komersanti sapratuši, ka drošības jautājumus labāk iepirkt, nevis veidot savus dienestus. Ir jāievieš apsardzes darbinieku profesionālais standarts, kas radītu nepieciešamību mainīt apsargu izglītības programmu un līdz ar to celtu viņu kvalifikāciju.

A. Feierābends stāsta, ka prasības gan iekšējiem dienestiem, gan apsardzes kompānijām attiecībā uz apsargu kvalifikāciju un kompetenci ir vienādas. Pēc traģēdijas Valsts policija veica „Maxima” iekšējā drošības dienesta pārbaudi. Tika pārbaudīts, vai „Maxima” iekšējā drošības dienesta apsargi ieguvuši sertifikātus, tāpat tika pieprasīta informācija no VUGD un citām institūcijām, pārkāpumi netika konstatēti. Pagājušā gada nogalē Valsts policijā tika saņemts SIA „Security Technologies” iesniegums par licences izsniegšanu fiziskās apsardzes pakalpojumu veikšanai, un šā gada 9.februārī minētajam adresātam šāda licence izsniegta. Visas šī uzņēmuma kapitāldaļas pieder „Maxima”. Vērš uzmanību uz to, ka ne visos gadījumos apsardzes darbinieks pieņem lēmumu par evakuāciju, jo ir ievērojams daudzums ēku, kur apsardze nav nodrošināta.

K. Eklons skaidro, ka visās sabiedriskajās ēkās ir paredzētas signalizācijas sistēmas, kas informē apmeklētājus par nepieciešamību evakuēties. Ja nav konkrētas personas, kam uzdots uzdevums organizēt evakuāciju nepieciešamības gadījumos, tad tas ir ēkas īpašnieka uzdevums.

M. Šics jautā, vai, uzņēmumiem veidojot iekšējos drošības dienestus, neveidojas interešu konflikts, jo uzņēmējs ir vairāk tendēts uz peļņu, nevis drošības nodrošināšanu?

A. Feierābends atbild, ka Valsts policija nav vērtējusi šādus riskus. Piekrīt, ka iekšējo drošības dienestu darbinieki ir vairāk atkarīgi no komersanta, nekā apsardzes kompāniju nodarbinātie apsargi.

R. Balodis norāda, ka darba kārtības septītais punkts tiks izskatīts nākamajā sēdē.

R. Balodis pasludina sēdi par slēgtu.

Komisijas priekšsēdētājs R.Balodis

Komisijas sekretārs I.Dālderis

Handwritten signatures in black and blue ink. The black signature is a large, stylized scribble. The blue signature is more legible, appearing to read 'R. Balodis'.